ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းလှူဒါန်းခြင်းဆိုင်ရာဥပဒေ

(၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ဥပဒေအမှတ် ၅၈။)

၁၃၇၇ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၁၄ ရက်

(၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၅ ရက်)

ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သည် ဤဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

Myanmar Law Information System (MLIS)

အခန်း (၁)

အမည်နှင့် အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်

၁။ ဤဥပဒေကို **ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းလှူဒါန်းခြင်းဆိုင်ရာဥပဒေ**ဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။

၂။ ဤဥပဒေတွင်ပါရှိသော အောက်ပါ စကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်စေ ရမည်-

(က) **ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း** ဆိုသည်မှာ လူ၏ခန္ဓာကိုယ်နှင့် ယင်းခန္ဓာကိုယ် ဖွဲ့စည်းမှုတွင်ပါဝင်သော ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုခုကို ဆိုသည်။

(ခ) **သေဆုံးသူ** ဆိုသည်မှာ အကြောင်းတစ်ခုခုကြောင့် လူ၏ဦးနှောက်လုပ်ငန်းများအားလုံး လုံးဝရပ်စဲသွား၍သော်လည်းကောင်း၊ သွေးလည်ပတ်မှုလုပ်ငန်းများအားလုံး လုံးဝရပ်စဲသွား၍သော်လည်းကောင်း သက်ဆိုင်ရာဆရာဝန်များက သေဆုံးကြောင်း အတည်ပြုခြင်းခံရသူကို ဆိုသည်။

(ဂ) **ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းလှူဒါန်းသူ** ဆိုရာတွင် ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းများကို ဆန္ဒအလျောက် အခမဲ့ခွင့်ပြုလှူဒါန်းသည့် အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်တို့ ပါဝင်သည်-

(၁) မိမိ၏ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုခုကို အခြားသူ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ခန္ဓာကိုယ်တွင် အစားထိုးအသုံးပြုနိုင်ရေးအတွက် ထုတ်ယူရန်ခွင့်ပြုသော အသက် (၁၈) နှစ်ပြည့်ပြီး စိတ်ကျန်းမာရေး ကောင်းမွန်သည့် သက်ရှိထင်ရှားရှိသူ၊

(၂) မိမိသေဆုံးပြီးနောက် မိမိ၏ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုခုကို ထုတ်ယူ၍ လိုအပ်သလို အသုံးပြုနိုင်ရေးအတွက် သက်ရှိထင်ရှားရှိစဉ်ကတည်းက ကြိုတင်ဆန္ဒပြုထားသူ၊

(၃) ပုဒ်မခွဲငယ် (၂) အရ ကြိုတင်ဆန္ဒပြုထားခြင်းမရှိသည့် သေဆုံးသူ၏ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း တစ်ခုခုကို ထုတ်ယူ၍ လိုအပ်သလို အသုံးပြုရန်ခွင့်ပြုသည့် ကျန်ရစ်သူ ဇနီး၊ ခင်ပွန်း၊ သားသမီး၊ မိဘ၊ ညီအစ်ကို မောင်နှမများ၊ ယင်းတို့ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှမရှိ၍ ယင်းတို့၏ကိုယ်စားခွင့်ပြုသော ဆွေမျိုးသားချင်းတစ်ဦးဦး။

(ဃ) **အရည်အသွေးစစ်ဆေးခြင်း** ဆိုသည်မှာ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းလှူဒါန်းသူ၏ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ် အပိုင်းသည် အစားထိုးကုသခြင်းပြုနိုင်သည့် အရည်အသွေး ရှိ မရှိ သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ စစ်ဆေးခြင်းကို ဆိုသည်။

(င) **လက်ခံရေးဌာန** ဆိုသည်မှာ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းလှူဒါန်းသူ၏ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းများကို သတ်မှတ်ချက်နှင့်အညီ အရည်အသွေးစစ်ဆေး၍ လက်ခံခြင်း၊ သိုလှောင်ခြင်းနှင့် ထုတ်ပေးခြင်းပြုသည့် ဌာနကိုဆိုသည်။

(စ) **သိုလှောင်ခြင်း** ဆိုသည်မှာ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းလှူဒါန်းသူ၏ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းကို ထုတ်ယူပြီး အစားထိုးကုသရန်ဖြစ်စေ၊ ပညာသင်ကြားရန်ဖြစ်စေ၊ သုတေသနပြုရန်ဖြစ်စေ လိုအပ်သည့် အချိန်တွင် အသင့်ရှိစေရေးအတွက် သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ လက်ခံရေးဌာနက ထိန်းသိမ်းထားခြင်း ကိုဆိုသည်။

(ဆ) **ထုတ်ပေးခြင်း** ဆိုသည်မှာ သိုလှောင်ထားသောကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းကို အစားထိုးကုသရန် ဖြစ်စေ၊ ပညာသင်ကြားရန်ဖြစ်စေ၊ သုတေသနပြုရန်ဖြစ်စေ သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ လက်ခံရေး ဌာနက ထုတ်ပေးခြင်းကို ဆိုသည်။

(ဇ) **အစားထိုးကုသခြင်း** ဆိုသည်မှာ အကြောင်းတစ်ရပ်ရပ်ကြောင့် ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုခု ပျက်စီးဆုံးရှုံးရသူ၏ ပျက်စီးဆုံးရှုံးသွားသော ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းကို လှူဒါန်းသူ၏ ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်းဖြင့် အစားထိုးရန် ခွဲစိတ်ခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အခြားတစ်နည်းနည်းဖြင့်သော် လည်းကောင်း ကုသခြင်းကို ဆိုသည်။

(ဈ) **အသိအမှတ်ပြုလွှာ** ဆိုသည်မှာ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း လှူဒါန်းသူအား လက်ခံရေးဌာနက ထုတ်ပေးသည့် ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းလှူဒါန်းခြင်းဆိုင်ရာ အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ်ကို ဆိုသည်။

(ည) **ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းထုတ်ယူခွင့်ရှိသူ** ဆိုသည်မှာ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းလှူဒါန်းသူထံမှ ကိုယ် အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းကို ထုတ်ယူရန် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ အခွင့်အာဏာအပ်နှင်းခြင်းခံရသူကို ဆိုသည်။

(ဋ) **ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းထုတ်ယူခြင်း** ဆိုသည်မှာ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းထုတ်ယူခွင့်ရှိသူက သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ ထုတ်ယူခြင်းကို ဆိုသည်။

(ဌ) **ကော်မတီ** ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေပုဒ်မ ၄ အရ ဖွဲ့စည်းသည့် ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း လှူဒါန်းခြင်း ဆိုင်ရာ ကြီးကြပ်မှုကော်မတီကို ဆိုသည်။

အခန်း (၂)
ရည်ရွယ်ချက်များ

၃။ ဤဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-

(က) ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းအစားထိုးကုသမှုကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းဖြင့် ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်း အစားထိုးကုသမှုခံယူရမည့်သူများ၏အသက်ကို ကယ်တင်နိုင်ရန်၊

(ခ) ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းချွတ်ယွင်း၍ မသန်မစွမ်းဖြစ်သူများအား ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းအစားထိုး ကုသပေးနိုင်ခြင်းဖြင့် ပြန်လည်သန်စွမ်းလာစေရန်၊

(ဂ) ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းအစားထိုးကုသရေးလုပ်ငန်းများနှင့်သက်ဆိုင်သော သုတေသနလုပ်ငန်းနှင့် ပညာသင်ကြားရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊

Myanmar Law Information System (MLIS)

(ဃ) ပြည်သူလူထုအတွင်း ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း လှူဒါန်းသူများ တိုးပွားလာစေရေးအတွက် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊

(င) ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း အစားထိုးကုသရေးတွင် အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ ကုမ္ပဏီများ၊ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အကူအညီရယူ၍ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်။

အခန်း (၃)

ကော်မတီဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် ယင်းကော်မတီ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ

၄။ (က) ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သည် ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း လှူဒါန်းခြင်းဆိုင်ရာ ကြီးကြပ်မှုကော် မတီကို အောက်ပါအတိုင်း ဖွဲ့စည်းရမည်-

(၁)	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန	ဥက္ကဋ္ဌ
(၂)	သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများ၏ အကြီးအမှူး နှင့်ကိုယ်စားလှယ် (၅) ဦး	အဖွဲ့ဝင်
(၃)	သင့်လျော်သော ကျွမ်းကျင်သူ ပညာရှင် (၁၇) ဦး	အဖွဲ့ဝင်
(၄)	ဥက္ကဋ္ဌက တာဝန်ပေးအပ်သူ	အတွင်းရေးမှူး

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ ဖွဲ့စည်းရာတွင် လိုအပ်ပါက အဖွဲ့ဝင်များအနက်မှ သင့်လျော်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များကို ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌနှင့် တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူးများအဖြစ် သတ်မှတ်တာဝန်ပေးအပ်နိုင်သည်။

၅။ ကော်မတီ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-

(က) ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း လှူဒါန်းခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများကို ထိရောက်အောင်မြင်စွာ အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် မူဝါဒများ ချမှတ်ခြင်း၊

(ခ) ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းလှူဒါန်းသူများ တိုးတက်များပြားလာရေးအတွက် ပညာပေးအစီအစဉ်များ ချမှတ်လမ်းညွှန်ခြင်း၊

(ဂ) ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း၏ အရည်အသွေးစစ်ဆေးခြင်း၊ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းထုတ်ယူခြင်း၊ သိုလှောင်ခြင်းနှင့် ထုတ်ပေးခြင်းပြုရာတွင် လိုက်နာဆောင်ရွက်ရေးအတွက် ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်း၊

(ဃ) အစားထိုးကုသမှုဆိုင်ရာနည်းပညာတိုးတက်မြင့်မားရေးအတွက် သုတေသနလုပ်ငန်းများမြှင့်တင် နိုင်ရန်နှင့် ခေတ်မီနည်းပညာများ သင်ကြားလေ့ကျင့်နိုင်ရန် စီမံချက်များရေးဆွဲခြင်းနှင့် ယင်းစီမံချက်နှင့် အညီ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် လမ်းညွှန်ခြင်းနှင့် ကြီးကြပ်ခြင်း၊

(င) အစားထိုးကုသမှုနှင့် သုတေသနလုပ်ငန်းတို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကျွမ်းကျင်သူများ၊ ပညာရှင်များ မွေးထုတ်နိုင်ရေးအတွက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပညာရှင်များနှင့် ဆက်သွယ်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

Myanmar Law Information System (MLIS)

(စ) ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း လှူဒါန်းခြင်းဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်ခြင်းနှင့် လမ်းညွှန်ခြင်း၊

(ဆ) ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းများကို ပြည်ပသို့တင်ပို့ခြင်းနှင့် ပြည်တွင်းသို့ တင်သွင်းခြင်းဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်းများသတ်မှတ်ခြင်း၊

(ဇ) အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အစိုးရအဖွဲ့မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်ကုမ္ပဏီများက ပေးအပ်သောအကူအညီကို လည်းကောင်း၊ အလှူငွေနှင့်ပစ္စည်းတို့ကိုလည်းကောင်း လက်ခံရယူခြင်း၊ စနစ်တကျထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် ခွဲဝေသုံးစွဲခြင်းကို ခွင့်ပြုခြင်းနှင့် ကြီးကြပ်ခြင်း၊

(ဈ) လက်ခံရေးဌာနထားရှိရန်လိုအပ်သော တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်များ၊ ပြည်ထောင်စုနယ် မြေနှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသများကို စိစစ်ရွေးချယ်၍ လက်ခံရေးဌာနထားရှိရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာဌာနအား ညွှန်ကြားခြင်း၊

(ည) ဤဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းရန်သတ်မှတ်သော အရည်အသွေး စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့အပြင် အခြားကျွမ်းကျင် မှုဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအဖွဲ့များကို လိုအပ်သလိုဖွဲ့စည်းပြီး ယင်းတို့၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို သတ်မှတ်ပေး ခြင်း။

အခန်း (၄)
ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း လှူဒါန်းခြင်း

၆။ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းလှူဒါန်းသူသည် သက်ဆိုင်ရာလက်ခံရေးဌာနသို့ ဆက်သွယ်၍ လှူဒါန်းနိုင် သည်။

၇။ သေဆုံးသူသည် ပုဒ်မ ၂၊ ပုဒ်မခွဲ (ဂ)၊ ပုဒ်မခွဲငယ် (၂) အရ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း လှူဒါန်းသူဖြစ် ကြောင်းသိရှိလျှင် သက်ဆိုင်ရာဆေးရုံ သို့မဟုတ် ဆေးခန်းမှတာဝန်ရှိသူကသော်လည်းကောင်း၊ သေဆုံး သူ၏ ဇနီး၊ ခင်ပွန်း၊ သားသမီး၊ မိဘ သို့မဟုတ် ညီအစ်ကိုမောင်နှမကသော်လည်းကောင်း၊ ဆွေမျိုးသား ချင်းတစ်ဦးဦးကသော်လည်းကောင်း အနီးဆုံးလက်ခံရေးဌာနသို့ အမြန်ဆုံးအကြောင်းကြားရမည်။

၈။ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း လှူဒါန်းသူသည် ထုတ်ပေးသော အသိအမှတ်ပြုလွှာကို ပြန်လည်အပ်နှံပြီး ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း လှူဒါန်းခြင်းမှတ်ပုံတင်စာရင်းမှပယ်ဖျက်ပေးရန် သက်ဆိုင်ရာလက်ခံရေးဌာန သို့ အကြောင်းကြားခွင့်ရှိသည်။ ထိုသို့ အကြောင်းကြားလာလျှင် ယင်း၏အမည်ကို မှတ်ပုံတင်စာရင်းမှ ပယ်ဖျက်ပေးရမည်။

၉။ လက်ခံရေးဌာနသည် ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းလက်ခံခြင်းနှင့်ပတ်သတ်၍ သက်ဆိုင်ရာနည်းဥပဒေ နှင့်အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း (၅)
ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း ထုတ်ယူခြင်း

၁၀။ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း ထုတ်ယူခွင့်ရှိသူသည်-

(က) ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းလှူဒါန်းသူက လှူဒါန်းသော ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းကို ထုတ်ယူခွင့်ရှိ သည်။

Myanmar Law Information System (MLIS)

(ခ) လိုအပ်ပါက မှုခင်းဆရာဝန်က မှုခင်းဖြစ်ရပ်တစ်ခုခုကြောင့် ရင်ခွဲစစ်ဆေးလျက်ရှိသော သေဆုံးသူ ထံမှ သတ်မှတ်အရည်အသွေးနှင့် ပြည့်စုံသော ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းကို ထုတ်ယူရန် ကျန်ရစ်သူ ဇနီး၊ ခင်ပွန်း၊ သားသမီး၊ မိဘ၊ ညီအစ်ကိုမောင်နှမ သို့မဟုတ် ဆွေမျိုးသားချင်းတစ်ဦးဦးထံမှ ဦးစားပေးအစီ အစဉ်အတိုင်း တောင်းဆိုခွင့်ရှိသည်။

(ဂ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ ထုတ်ယူသော ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းကို သက်ဆိုင်ရာ လက်ခံရေးဌာနသို့ စနစ်တကျ လွှဲပြောင်းပေးရမည်။

၁၁။ မှုခင်းဆရာဝန်သည် ပုဒ်မ ၁၀၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ)အရ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း ထုတ်ယူခွင့်ရှိသူက တောင်း ဆိုသော ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းကို အောက်ပါအကြောင်းတစ်ရပ်ရပ်ရှိနေပါက ပေးအပ်ရန် ငြင်းဆိုနိုင် သည်-

(က) သေဆုံးသူက ယင်းမသေဆုံးမီ မိမိ၏ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းကို လှူဒါန်းရန် ဆန္ဒမရှိကြောင်း စာဖြင့် ရေးသားထားခဲ့ခြင်း၊

(ခ) မှုခင်းဆိုင်ရာကိစ္စဖြစ်၍ ရင်ခွဲစစ်ဆေးမှုဆောင်ရွက်နေဆဲဖြစ်ခြင်း၊

(ဂ) ကျန်ရစ်သူ ဇနီး၊ ခင်ပွန်း၊ သားသမီး၊ မိဘ၊ ညီအစ်ကိုမောင်နှမ သို့မဟုတ် ဆွေမျိုးသားချင်း တစ်ဦးဦးက ကန့်ကွက်ခြင်း။

အခန်း (၆)
အရည်အသွေး စစ်ဆေးခြင်း၊ သိုလှောင်ခြင်းနှင့် ထုတ်ပေးခြင်း

၁၂။ ကော်မတီသည် ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ကို သင့်လျော်သည့် ကျွမ်းကျင်သောပညာရှင်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းပြီး တာဝန်နှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်များ သတ်မှတ်ပေးရမည်။

၁၃။ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းထုတ်ယူခွင့်ရှိသူက ပုဒ်မ ၂၊ ပုဒ်မခွဲ (ဂ)၊ ပုဒ်မခွဲငယ် (၂) အရ ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်းလှူဒါန်းသူထံမှ ထုတ်ယူရရှိသော ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းကို အစားထိုးကုသခြင်း ပြုလုပ် ရာတွင် အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့က သတ်မှတ်ချက်နှင့်ညီညွတ်မှု ရှိ မရှိ စစ်ဆေးပြီး အရည် အသွေးပြည့်မီသော ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းများကို သိုလှောင်ခြင်းပြုရန်သက်ဆိုင်ရာ လက်ခံရေးဌာနသို့ ပေးပို့ရမည်။

၁၄။ လက်ခံရေးဌာနသည် သိုလှောင်ရန် ရောက်ရှိလာသည့် ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းများကို သတ်မှတ် ချက်များနှင့်အညီ သိုလှောင်ရမည်။

၁၅။ အစားထိုးကုသရန် လိုအပ်၍ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းများကို သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူက သတ်မှတ်သည့် နည်းလမ်းနှင့်အညီ တောင်းခံလာသည့်အခါ လက်ခံရေးဌာနက လိုအပ်သည့် ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်းများကို စိစစ်၍ ထုတ်ပေးရမည်။

၁၆။ လက်ခံရေးဌာနသည် အစားထိုးကုသခြင်းတွင် အသုံးပြုနိုင်ခြင်းမရှိသည့် ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း များကို ပညာသင်ကြားရာတွင်ဖြစ်စေ၊ သုတေသနပြုရန်ဖြစ်စေ သတ်မှတ်သည့် နည်းလမ်းနှင့် အညီ ထုတ်ပေးရမည်။

Myanmar Law Information System (MLIS)

အခန်း (၇)

တားမြစ်ချက်များ

၁၇။ မည်သူမျှ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းကို ကော်မတီက သတ်မှတ်သော စည်းကမ်းချက်များနှင့် အညီမှတစ်ပါး အခြားမည်သည့်အကြောင်းကြောင့်မျှ ထုတ်ယူခြင်း၊ လွှဲပြောင်းခြင်း၊ ရောင်းချခြင်း သို့မဟုတ် ဝယ်ယူခြင်း မပြုရ။

၁၈။ မည်သူမျှ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း လှူဒန်းခြင်းပြုရန် မရိုးမဖြောင့်သောသဘောဖြင့် သွေးဆောင် ခြင်း၊ ဖြားယောင်းခြင်း၊ တိုက်တွန်းခြင်း သို့မဟုတ် လှုံ့ဆော်ခြင်းပြု၍ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းကို လှူဒါန်းစေခြင်း မပြုရ။

၁၉။ မည်သူမျှ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းကို လှူဒါန်းခြင်းပြုရန် ဆန္ဒမရှိသူထံမှ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း တစ်ခုခုကို ထုတ်ယူခြင်း၊ ယင်းသို့ထုတ်ယူရန် ခြိမ်းခြောက်ခြင်း၊ အနိုင်အထက်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် မတရားသြဇာလွှမ်းမိုးခြင်း မပြုရ။

၂၀။ မည်သူမျှ လှူဒါန်းသော ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းမှတစ်ပါး အခြားကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုခု ကို လှူဒါန်းသူ၏သဘောတူညီချက်မရရှိဘဲ ထုတ်ယူခြင်း၊ ယင်းသို့ထုတ်ယူရန် တိုက်တွန်းခြင်း၊ လှုံ့ဆော်ခြင်းမပြုရ။

၂၁။ မည်သူမျှ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း လှူဒါန်းသူများ မှတ်ပုံတင်စာရင်းပါ ရေးသွင်းထားချက်များကို မရိုးမဖြောင့်သောသဘောဖြင့် ဖြည့်စွက်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်း မပြုရ။

၂၂။ မည်သူမျှ ပုဒ်မ ၁၇ မှ ပုဒ်မ ၂၁ အထိပါ တားမြစ်ချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို ကျူးလွန်ရန် အားပေးကူညီခြင်း မပြုရ။

အခန်း (၈)

ပြစ်မှုနှင့် ပြစ်ဒဏ်များ

၂၃။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၁၇ ပါ တားမြစ်ချက်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း ခံရလျှင် ထိုသူကို အနည်းဆုံးတစ်နှစ်မှ အများဆုံးသုံးနှစ်အထိ ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ရမည့်အပြင် ငွေဒဏ် လည်းချမှတ်ရမည်။

၂၄။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၁၈၊ ပုဒ်မ ၁၉ နှင့် ပုဒ်မ ၂၀ တို့ပါ တားမြစ်ချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက် ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို အနည်းဆုံးခြောက်လမှ အများဆုံးသုံးနှစ် အထိ ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ရမည့်အပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်ရမည်။

၂၅။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၂၁ ပါ တားမြစ်ချက်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း ခံရလျှင် ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထက် မပိုသောထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ကျပ်တစ်သိန်းထက်မပိုသော ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

၂၆။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၂၂ ပါ တားမြစ်ချက်တစ်ရပ်ရပ်ကိုဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို သုံးနှစ်ထက်မပိုသောထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ကျပ်နှစ်သိန်းထက်မပိုသော ငွေဒဏ် ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အခန်း (၉)

အထွေထွေ

Myanmar Law Information System (MLIS)

၂၇။ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်သော မျက်စိလှူဒါန်းခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မျက်စိလှူဒါန်းခြင်း ဆိုင်ရာဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကိုလည်းကောင်း၊ သွေးလှူဒါန်းခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သွေးနှင့်သွေးပစ္စည်း ဆိုင်ရာဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကိုလည်းကောင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။

၂၈။ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနသည်-

(က) အစိုးရဝန်ထမ်း မဟုတ်သော ကော်မတီဝင်များအတွက် သတ်မှတ်သည့် ချီးမြှင့်ငွေနှင့် ကော်မတီ၏ အသုံးစရိတ်များကို ကျခံရမည်။

(ခ) ကော်မတီ၏ ရုံးလုပ်ငန်းများကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ရမည်။

၂၉။ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ သဘောရိုးဖြင့် ဆောင်ရွက်သော တာဝန်ရှိသူတို့အား ပြစ်မှု ကြောင်းအရဖြစ်စေ၊ တရားမကြောင်းအရဖြစ်စေ တရားစွဲဆိုခွင့် မရှိစေရ။

၃၀။ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက်-

(က) ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနသည် လိုအပ်ပါက နည်းဥပဒေများ၊ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

(ခ) ကော်မတီနှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနတို့သည် လိုအပ်သော အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်နှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

၃၁။ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း လှူဒါန်းခြင်းဆိုင်ရာဥပဒေ (နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး ကောင်စီ ဥပဒေအမှတ် ၁/ ၂၀၀၄) ကို ဤဥပဒေဖြင့် ရုပ်သိမ်းလိုက်သည်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ကျွန်ုပ် လက်မှတ်ရေးထိုးသည်။

(ပုံ) သိန်းစိန်
နိုင်ငံတော်သမ္မတ
ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

Myanmar Law Information System (MLIS)